

MAL1031 IR-REGOLI TAL-KITBA MALTIJA FIL-PRATTIKA 2

Il-Ġimgħa, 4 ta' Frar 2013 (17:30 – 20:00)

NOTA: F'dan l-eżami l-istudenti ma jistgħux jużaw kotba.

IKKOREĠI S-SILTJET KOLLHA (3)

(100 MARKA)

Int u tikkoreġi, żomm f'moħħok dawn il-punti importanti:

- Dan huwa eżami tar-regoli **ortografiċi**. Mela xogħlok hu li tikkoreġi l-iżbalji tal-ortografija biss, u mhux l-għażla tal-vokabolarju, is-sintassi, l-istil, eċċ.
- Ikkoreġi billi tħozz sing taħt il-kelma l-ħażina u fuqha tikteb il-kelma t-tajba **shiha** bl-aħmar.

Silta 1: **SPARAR U DUHHAN**

[Meħuda u adattata minn *Sparar u Duħħan* ta' Ġużè Chetcuti]

Ma nista' **ninsieh** qatt. Għadni narah hemm, minxur mal-art fil-herba li hu stess kien holoq.

Kien il-benjamin tar-rahal. Kont issibu għal kollox u jindahal f'kollox. Jekk logħob tal-ballun, issibu minn ta' quddiem; fil-ġbir għall-armar tal-festa, arah jibdielek minn xhur qabel jigrì u jhabrek u jhabbat bieb bieb jigborlok il-flus minn kull dar; fil-fieri kont tarah **bilwieqfa** fuq xi kaxxa tal-injam jghajjat b'hangra daqsieq qalb hafna gugarelli rhas bit-tfal madwaru fuq ix-xwiek li jirbhu xi haġa tal-logħob.

Ma kienx **zagħżuġh** matnazz. Anzi, kien **qisu** sifja imma b'saħħtu. Telaq l-iskola kmieni u taħa għax-xogħol ta' naġġar. Ma kellux aktar minn tnax-il sena u kont tarah qalb il-bennejja, **daqsxejn** ta' tifel jagħzel iż-żrar fl-għarbiel jew bil-baqqun kemm kemm jifilhu, jitgħallem jongor. Il-hegga għax-xogħol kienet f'demmu.

Kien biezel, ma kienx jaf x'inhu għaẓẓ jew mistrieħ. Aktar ma beda jikber, aktar il-ħajra u t-thabrik għax-xogħol jikbru miegħu. Ma kien jaqta' qalbu minn xejn, daqsxejn ta' tifel igorr knaten fuq spalltu u jitla' slielem m'oghla sular.

Qieghda fin-natural tiegħi li nistudja sewwa l-karattri tan-nies tar-rahal tiegħi, żgħażaġh, nisa u rġiel, u mbagħad nara **min** minnhom jista' jagħtini daqqa t'id fix-xogħol tal-knisja jew

tal-oratorju. Ghajni kienet ilha li waqgħet fuq dan iż-żagħżuġ sa minn meta kien għadu tfajjel **jagħmilha** ta' bennej. Ridt niehdu fi hsiebi u rrawwem **minnu** żagħżuġ habrieki li għada pitgħada nkun nista' nsibu f'**kulma** niġi bżonn. U Nenu – hekk kien jismu dat-tfajjel – kien juri fih il-kwalitajiet kollha tajba u sbieħ li jien xtaqt minnu.

Imma l-futur min jafu? Xi jkun hemm miktub fejn inkunu nafuh? Dak li nibnu fi hsiebna, f'radda ta' salib jiġġarraf u jithassar.

Għal Nenu l-festa tar-raħal kienet xi haġa kbira. Kien jibda jaħsibha minn xhur qabel. Mhux biex jiġbor ha jzejjen it-toroq u anqas biex iġib il-baned għal dakinhar tal-festa, imma biex f'gabuba moħbija mill-ġajn tal-pulizija jmur jagħmel il-murtali flimkien ma' żewġt iħbieb, hafna hafna akbar minnu fis-snin u fl-esperjenza. Imma s-**sengħa** tal-ħdim tal-murtali malajr tghallimha, u kellu bħal seher f'moħħu u f'idu għax kulma jagħmel kien jagħmlu mill-aħjar. Il-ġaxxa tiegħu jara l-murtali li jaħdem hu jinfethu qishom **imrewħa** kollha lwien f'wiċċ is-sema mudlam. Ukoll meta kiber, sar raġel u żżewweġ, dik in-namra għall-ħdim tal-murtali ma setgħetx titilqu.

Murtal joħroġ minn go iehor, u iehor minn iehor, u s-sema f'daqqa waħda, **jimtela** bi kwiekeb **imlewna**.

Nenu kien iħossu jrid itir bil-ferħ, u ma' kull murtal li jinfetah iċapċap u jiftaħar li dak kien xogħol tiegħu. Fih, ukoll li issa kiber u sar raġel missier, baqa' n-natural ta' tifel.

Kien jiġi jfittixni l-knisja wiċċu mdawwal b'ferħ moħbi u jistenna l-ftaħir **minghandi**, u nfahħru kont, ma ngħidx le, imma nwiddbu wkoll biex joqgħod dejjem **b'seba'** għajnejn hu u jaħdem ix-xogħol tan-nar, għax in-nar ma jafx bi hniena.

F'dik il-ġimgha tal-festa niftakru ġie jfittixni s-sagristija u tani l-aħbar li martu kien **għadha** kemm kellha t-tieni tarbija, u xtaqni nġammidha l-għada, u l-għada stess għamel riċeviment fost il-ħbieb bix-xorb u l-hlewwiet, u b'orquestra ta' tlieta li qajmet ġenn ta' ferħ. Imbagħad instemgħu l-murtali **jfaqqgħu**. Din ma kontx **nistennieha** u lil Nenu għedtlu li daww il-murtali kien imissu refagħhom għall-festa u mhux **sparahom** dakinhar tal-magħmudija.

“It-twelid ta' tarbija għalija festa oħra, Dun!” Mur fiehmu lil Nenu!

“Murtali,” qalli, “minn ghada stess nagħmel mijiet u nimla wiċċ is-sema... Taħsibx fuq hekk, Dun Sidor, ix-xogħol tal-isparar drajtu fuq ponot **subghajja** u niehdu qisu logħob tat-tfal.”

Meta Nenu jwāħhal xi haġa f'moħħu ma **taqlagħhielu** b'xejn. Kompla ntafa' b'ruħu u ġismu fuq ix-xogħol. Il-hajja tal-familja ma **kinitlu** ta' ebda tfixkil. Nenu kien biežel u xejn ma kien iħallih jaqtgħu minn din in-namra tal-isparar.

Martu, tifla rahlija mrobbija fix-xogħol tar-raba', biežla hi wkoll u għaliha dawk iż-żewġ uliedha kienu l-ġenna tagħha, kienet tiġi tfittixni u tfissirli l-inkwiet tagħha li Nenu kien iblah wisq fuq ix-xogħol tan-nar. Kienet tgħidli li ġieli baqa' sejjer sa tard **billejl** u mbagħad tarah jiġi mas-sieġha ta' filgħodu u jintafa' fuq is-sodda għajjen mejjet.

“X'nagħmel jien jekk, allahares qatt, Alla **johodhuli**?”

Kellha mitt raġun, imma lil Nenu mur **fiehmu**.

Diżgrazzji kienu ġa ġraw fi rhula oħra minhabba nuqqas ta' tagħlim u heġġa żejda fuq ix-xogħol. X'nistennew, tragedja oħra fir-raħal tagħna?

Ghamilt il-ħsieb inkellem lil Nenu u lil dawk kollha li jaħdmu fl-isparar bit-tama li **nfehimhom** / **nfehemhom** kemm ikun aktar ta' ġid jekk il-flus li jiġbru u jonfqu fl-isparar jonfquhom f'xi haġa li tkun ta' għajjnuna għal min hu fqir u marid u għal min qed ibati.

Sejjaħtilhom fis-sagristija u dorna lkoll qaqoċċa madwar mejda kbira. **Hadthom** bil-kelma t-tajba. Ġew kollha kemm huma: sitt irġiel, tnejn minnhom imdahħla **fiż-żmien** u jiftakru kemm inkwiet u ġlied inqala' ma' tal-irhula l-oħra bl-imħatra min minnhom ifaqqa' murtali u ġiġġifogi l-aktar. L-erbgħa l-oħra, Nenu fosthom, għadhom fl-aħjar tagħhom. Dawk l-irġiel kienu jaħilfu bija, imma meta bdejtilhom fuq l-isparar u għedtilhom li jien xejn ma kont favur sparar esaġerat, wiċċhom mill-ewwel urieni li ma **kinux** qed jaqblu miegħi.

“Mhux għax ma rridx sparar,” għedtilhom bil-kalma kollha biex għall-anqas intaffilhom xi ftit mill-ħasda li kont ġa tajthom, “mhux għax ma rridx sparar,” tennejt, “imma dak l-isparar kollu, ma jaqta' xejn, bomba triegħed raħal, għalfejn? Ma tistgħux iġġibu quddiem **għajnejkom** kemm ħsara tagħmlu lix-xjuħ u lill-morda?”

Stefan kellu msarnu f’saqajh. Kienu għaddew **tliet** gimghat shaħ minn mindu kien tkellem ma’ Francesca l-aħħar. Kien xeba’ **jibagħtilha** messaġġi bl-*e-mail* biex jitlobha tikkuntattjah. Ipprova jċemplilha **kemm-il darba** u bagħtilha elf messaġġ imma ma weġbitux. Kien **inkwetat** ħafna – kien qiegħed jibza’ li għalha xi ħaġa. Jew forsi ma **kelliex** ċans tkellmu għax missierha kien iggrava fil-marda tiegħu? Qatagħha li jiktbilha ittra tradizzjonali; xi ħaġa li kien ilu żmien twil ma jagħmel.

Għaddew sitt ijiem oħra ta’ **tertiq** il-qalb, imma fl-aħħar Francesca **kkuntattjatu** permezz tal-*video-chatting*. Kif **raha** quddiemu fl-iskrin tal-kompjuter, qalbu ferfret bil-ferħ.

“Hawn sabiħa, kif inti? Għaliex ma kontx **qiegħda** twegibni?” staqsieha b’hegħa u **kurzità**. Izda malajr intebaħ li Francesca kienet tidher **imdejq**a u għajjiena **immens**. Kellha ħaddejha kollha sinjali tad-dmugħ, u għajnejha ħomor nar.

“Stefan, skużani ma bdejtx inwieġbek... wasalli r-rizultat tat-test... ġie **pożittiv**!” qaltlu b’lehen fġat. Imbagħad qabdet tibki, u **għaddset** wiċċha bejn idejha. Stefan tħassarha ħafna u xtaq idaħħal idu fil-kompjuter u jaqbdilha tagħha. Xtaq iwennisha bit-**tgħanniqa** ta’ mħabbtu. Baqa’ mibluġħ iħares lejha għal mument twil. Imbagħad, biex jgħid xi ħaġa, qal: “Tinkwetax, Francesca...”.

“Ma ninkwetax!” qabżet u qalet b’rabja, “Kif nista’ ma ninkwetax, Stef? Jien se nimrad żgur bħall-**papà**... dak il-wirt tiegħi... jien ikkundannata biex ngħix ħajja ta’ dwejjaq... waħdi... sakemm insir kaboċċa u mmut! Jien żgur li mishuta minn ġuf ommi!”

Stefan inħasad b’dan il-kliem għax qatt **ma** kien semagħha titkellem hekk. Ipprova jsabbarha imma sabha diffiċli biex jesprimi ruħu, forsi għax hu wkoll kellu ħafna dubji u mistoqsijiet. Wara ftit ġie f’tiegħu u **staqsieha bil-mod**: “Qrajtha l-ittra tiegħi?”

It-tfajla għolliet għajnejha **’l fuq** u ressqet **xagħarha** minn quddiem għajnejha. “Iva, qrajtha. Grazzi tal-kliem sabiħ li ktibtli, tal-kuraġġ li għamiltli. Grazzi tad-dikjarazzjonijiet ta’ mħabba li esprimejt lejja...” qaltlu b’lehen baxx.

Imbagħad waqfet. Nifisha beda jgħaġġel u ġisimha qabad jirtogħod. Kienet tidher għaddejja minn tempesta emozzjonali. “Imma issa **nbidel** kollox! Jien ma **nistax** inżomm din ir-relazzjoni miegħek, Stef – ngħabbik b’dan il-piż enormi f’haġtek. Nixtieq li nibqgħu ħbieb biss mil-lum ’il quddiem.”

Stefan ħass dan il-kliem jidhol bħal stallett ġo qalbu, iżda fl-istess ħin induna li kienet qiegħda tgħidlu hekk għax kienet tħobbu. Ma ridentux jibqa’ magħha semplicement għax jithassarha. Ma ridentux ibati minħabba fiha. Ma ridentux jintrabat ma’ bniedma marida, bla futur.

“Fran, qalbi, kif ktibtlek fl-ittra se nerga’ ngħidlek: jien inħobbok daqs id-dawl t’għajnejja! Jien ma nistax **ngħix** mingħajrek. Kont se niġġennen meta ma tkellimniex għal tliet ġimgħat. U jien se nibqa’ nħobbok – jġiri x’jġiri – fit-tajjeb u fil-ħażin!” qalilha bil-ħlewwa.

“Int ma tafx x’qiegħed tgħid! B’din il-marda ġo fija lanqas għandi kuraġġ **ikolli** tfal; ma mmurx ngħaddilhom dan il-ġene mišhut! U tinsie, jien aktarx se nimrad mentalment ta’ ħamsa u tletin sena,” **newħet** Francesca.

“Imma jien xorta nħobbok, u rridek tkun tiegħi!” qalilha b’leħen deċiż.

It-tfajla ħarset lejha b’ħarsa ta’ mogħdrija u kellmitu bħallikieku kienet qiegħda tkellem tifel żgħir.

“Imma Stefan, aħna m’aħniex miżżewġin – għadna **lanqas** biss għadna **għarajjes**! Ikun aħjar għalik li ddabbar rasek, u lili **tinsieni**... u ssib tfajla Maltija f’saħħitha... u tibni familja... u tgħix kuntent! Jiddispijaci li daħħaltek f’dan l-inkwiet kollu. Kien ikun aħjar kieku ma ltaqjna xejn! Aħfirli...” U reġġet bdiet tolfoq bla kontroll.

Stefan ħassu ftit offiż u frustrat. “Fran, ma nafx kif se naqbad ngħidhiekk aħjar: Jien inħobbok! Jien lilek biss inħobb! Nixtieq li bħalissa qiegħed hemm, ħdejk, biex **noqgħod** miegħek il-ħin kollu u ngħinek f’dan il-mument diffiċli!” qalilha bil-qalb.

Francesca **tkellmet** b’leħen miksuri: “Stefan, napprezza ħafna dan il-kliem tiegħek, imma naħseb li aħjar tirrifletti sewwa fuq din is-sitwazzjoni, u titkellem ma’ tad-dar qabel tiegħu deċiżjonijiet **mgħaġġla** li jistgħu jaqilbulek haġtek ta’ taħt fuq. Ejja nieqfu hawn għal-lum...”

Wara dik id-diskursata Stefan baqa' konfuż b'hal wieħed fis-sakra. Kellu taqbida **interna**. Moħħu kien qiegħed iwissih li Francesca kienet qiegħda ġgorr ġene difettuż li, b'hal bomba tal-ħin, kien se jeqridha meta jasal il-waqt **mistkerrah**. **Barra minn hekk**, dan il-ġene seta' wkoll jintiret. Stefan minn dejjem xtaq li jibni familja u jkollu żewġt itfal.

Imma qalbu kienet qiegħda tipprotesta bl-ikrah. Qalbu kienet maqsuma bl-**uġiġħ** għal Francesca. Xtaq jista' jgħinha, isibilha fejqa, jeħodha f'genna **tal-art** 'il bogħod mill-mard u d-dwejjaq. Qalbu kienet qiegħda tfakkru fil-qtuġħ ta' nifs, in-nuqqas ta' heġġa u d-dwejjaq li kien ħass tul dawk it-tliet ġimgħat li l-maħbuba tiegħu ma kinitx kellmitu.

Stefan tkellem m'ommu, missieru u oħtu. Ġabarhom flimkien fil-kamra tal-ikel u għamel ħiltu biex jispjegalhom is-sitwazzjoni. Ommu ma kinitx ta' skola u sabitha diffiċli biex tifhem kollox dwar il-marda ta' Francesca, appartu l-fatt li ma tantx kienet ħadet gost li binha kien ħareġ mill-Mużew, u biex **tgħaxxaqha** mar isib tfajla mill-Italja, li tant ma kellhiex grazzja magħha. Għalhekk ma ħasbithiex darbtejn biex qaltlu: "U int, **insieha** 'l din it-tfajla. M'għandekx xi tridha! Minflokha sib waħda bil-għaqal mir-raħal. Bħan-neputija ta' Rose pereżempju."

Stefan ħass il-persjoni **tielgħa** b'dak il-kumment. Ma tantx kien jaqbel mal-mentalità u l-**ideat** t'ommu, u ġieli kien ikollhom xi jgħidu, għalkemm qatt ma kien naqasha mir-rispett. Dak il-ħin għamel sforz kbir biex ma jagħtix kasha u dar fuq missieru u oħtu.

"Pa, int x'taħseb?" staqsieh.

Missieru kellu **sebgħin** sena, u rari kien jitkellem. Izda mbagħad, meta jiftaħ ħalqu, kien ikun jaf sew x'inhu jgħid. Bniedem intelligenti, kien għamilha ma' ħafna nies f'ħajtu għax kien ħadem b'ħala formen fit-Tarzna **għal** ħamsin sena. Kien ukoll iħobb jaqra u jsegwi l-aħbarijiet kollha. Kien saħansitra tgħalliem juża l-internet fi xjuħitu.

Florian, 17-il sena, mir-Rumanija:

Jien mir-Rumanija. Ta' spiss naħseb fuq art twelidi – tassew sabiħa. Naħseb fuq šabi, fuq familti u fuq il-post **innifsu**. Ili ngħix waħdi hawnhekk għal dawn l-aħħar tmien xhur u qed noqgħod f'lukanda. Kuljum immur l-iskola biex nitgħallem il-lingwa. Wara l-iskola mmur għal-lezzjonijiet taż-żfin. Qed nitgħallem niżfen żfin modern u żfin Tork. Nieħu gost inpaċpaċ ma' šabi u nieħu gost immur id-diskoteka għax niltaqa' ma' nies ġodda. Britney Spears hija l-kantanta favorita tiegħi u **togħgobni** l-mużika u nieħu gost nikteb il-kanzunetti – indoqq l-*accordeon* u l-*keyboards*. Wara li nitgħallem il-lingwa rrid immur nistudja u naħdem fi **studio** / "**studio**" / **studjow** tal-produzzjoni.

Mandy, ta' 21 sena, mill-Kamerun:

Issa nħossni komda li nitkellem xi ftit dwar dak li seħħ. **Mhijiex** faċli għaliya imma l-istorja tiegħi taf tgħin tassew lil ħaddieħor, **għall-inqas** hekk nittama.

Iltqajt ma' daż-żagħżuġh, Patrick, fuq l-internet fl-2000. Dak iż-żmien kelli 19-il sena. Habiba tiegħi qaltli li zijuha kien fetaħ *cybercafe* u hemmhekk kien jaħdem xi ħadd li kien jgħin tfajliet żgħażaġh jiżżewġu rġiel bojod, tassew.

Kien hekk li **ltqajt** ma' Patrick. Erba' xhur wara ġie biex jiltaqa' mal-familja tiegħi għall-ewwel darba. Mar lura pajjiżu għal xahrejn u wara reġa' ġie lura biex jiżżewwigni. Mort il-kunsill lokali u l-ambaxxata biex napplika għad-dokumenti meħtieġa biex inkun nista' nsiefer. **Tliet** xhur wara, hekk kif ingħatajt il-viża, tlaqna flimkien minn pajjiżi. Għall-ewwel, kollox kien jidher miexi ħarir. Kollox kien ġdid għaliya. Kienet l-ewwel żjara tiegħi fl-Ewropa.

Wasalna f'dar mill-isbaħ. Qalli li **dakinhar** flgħaxija kienu se jiġu għandna xi ħbieb għal festin, imma l-aktar biex jiltaqgħu miegħi. Dakinhar stess kien ħadli l-passaport bl-iskuża li kellu jibda xi proċeduri biex b'hekk stajt ningħata d-dritt ta' residenza.

Ma kontx qed nifhem x'kien għaddej dakinhar filgħaxija. Daħhluni f'kamra. Ma kont naf lil hadd. Kont għadni qed nohlom li kont se nqatta' lejla mill-isbaħ dakinhar. Imma, matul dik l-ewwel lejla d-“dar”, spiċċajt abbużata minn bosta rġiel u nisa, li lanqas biss naf kemm kienu b'kollox.

Beda hiereġ id-demmm u hassejtni **mfarrka**. Bdejt nolfoq id-dmugħ kollu li kelli **migmugh** ġewwa fija, imma dan kien għadu **mhu** xejn hdejn dak li kien għad fadalli ngarrab. Żammewni priguniera, ma stajtx noħroġ. Ma stajtx naħrab minn dan l-abbuż sesswali. In-nies kienu jħallsu lil min ħatafni u meta ma kontx irrid nagħmel dak li riedu l-**kljenti** tagħhom, kienu jagħtuni bil-frosta. B'liema dritt setgħu jagħmlu dan? Kienu qishom bhejjem. B'liema dritt? Dan dam għaddej disa' xhur. Kienu jagħmluli l-għassa lejl u nhar.

Darba fost l-oħrajn kont f'restorant. Smajt lil xi nies **jitkellmu** bl-Ewondo, id-djalett tiegħi. Kienu mill-Kamerun! L-għassiesa li kienu miegħi ma qagħdux jagħtu **kas** ta' x'qed ngħid jien u bdejt inkanta kanzunetta bid-djalett tiegħi. Bis-saħħa ta' hekk stajt ngħid lin-nies li kienu fir-restorant dwar is-sitwazzjoni li kont fiha qabel ma joħduni lura d-dar.

Ġimagħtejn wara smajt is-sireni tal-pulizija barra t-triq. Bdejt nibki u nwerżaq qisni mignuna. Wara dan kollu, niftakarni biss **nistenbaħ** u nsib ruħi l-isptar. Aktar tard beda ġuri. Permezz ta' dan kollu, żewġ tfajliet oħrajn, li wkoll kienu **mġieghla** jaħdmu fil-prostituzzjoni, inħelsu. Il-Kameronjani li salvawli ħajti hađu ħsiebi u għenuni niġi f'tiegħi.

Tatiana, ta' 18, mill-Angola:

Jien mill-Angola. Għandi 18-il sena u **m'ilix** / **m'ilnix** li wasalt f'dan il-pajjiż. Dan il-pajjiż qed jagħtini bosta affarijiet ġodda u għalhekk inħossni kuntenta u grata.

Minkejja li nħoss in-nuqqas ta' ċerti affarijiet f'pajjiżi, hemm hwejjeg oħra li ma nħoss xejn in-nuqqas tagħhom. Imma stramba, għax kultant ma nħossnix kuntenta bħal ħafna minn šabi. Ma nafx għaliex. Nixtieq li kont bħall-oħrajn kollha imma ma nħossnix hekk.

Diffiċli nagħzel x'se **nagħmel** fil-ġejjieni minhabba li kulhadd qed jagħtini pariri differenti. Jinteressani ħafna naħdem bil-lingwi imma fl-istess ħin nieħu gost immur għal-lezzjonijiet ta' suġġetti oħrajn l-iskola, fosthom tat-**teatru**, tal-mużika u, ovvjament, tal-fotografija.

Hawdin, 17-il sena, mill-Iraq:

Jisimni Hawdin. Jiena refuġjat. Ġej minn Kirkuk, provinċja fl-Iraq. Bhalissa ngħix l-Ewropa. Missieri nqatel fil-gwerra bejn l-Iraq u l-Iran fl-1988. Ommi mietet fl-2001 wara li mardet. Għandi biss 'l oħti, **mizzewġa** l-Iraq. Kont ngħix l-Iraq ma' zijuwi **min**-naħa ta' missieri, '**il** bogħod minn kull kunflitt u problema politika. Kelli għarusa. Kont inħobbha ħafna. Għaliya kienet kollox. Jekk ma kontx naraha mqar għal ġurnata, kont inħossni ħazin ħafna u vojt. Kellna ħafna affarijiet komuni bejnietna u konna noħolmu li għad **ngħixu** flimkien u nibnu ġenna f'din id-dinja. Imma r-reġim dittatorjali ta' Saddam ma ħallinix ngħix ħajti, u qeridli t-tamiet u x-xewqat kollha li kelli. Ir-reġim Iraqi arrestani u ttorturani għal **tmint** ijiem bl-akkuża li kont ngħin lill-partit tal-Kurdi u li kont qed naħdem għalih. Zijuwi ħarigni fuq plegg.

Hmistax wara li arrestawni, arrestaw lil zijuwi u għalhekk ħrabt lejn l-Ewropa. Tlaqt mill-Iraq lejn is-Sirja fejn qgħadt għal 25 jum. Wara mort Istanbul bi trakk fejn qgħadt sebat **ijiem**, u wara rkibt fuq trakk ieħor. Kont għaddej minn żmien iebes – kilt biss **erba'** darbiet, ma kontx norqod, ma kontx qed inħossni tajjeb. Irkibt fuq trakk ieħor u ma rajtx id-dawl tax-xemx għal tlitt ijiem. L-atmosfera kienet **għalkollox** kaotika u skomda. Xtaqtni mejjet. Wara tlitt ijiem qaluli li kont wasalt f'waħda mill-akbar bliet Ewropej. Kont għajjien ħafna u ma kontx naf x'se naqbad nagħmel. L-aġent ħadni għand l-awtoritajiet tal-immigrazzjoni u telaqni hemm waħdi. Ghamilt talba biex **ninghata** kenn u ġabu ruħhom tajjeb ħafna miegħi.